

Зміст

Місто вітрів	7
Алло, операторко	20
Крамниця.....	27
У дорогу	36
Мила серцю Алабама	40
Вечеря о шостій.....	59
Різдвяна вечеря	65
Маленька гостя	78
Щось нове	83
Дилема	86
Зима	93
Пробудження	102
Візит	105
Зустріч.....	115
Незнайомець	118
Помічниця	123
Двоє у човні	126
Поїздка з дому	145
Велике місто.....	148
У лікарні	153
Ще одне Різдво	164
Епілог	177
Рецепти	178

Місто вітрів

Було тільки шосте листопада, а Чикаго вже вдруге за осінь замела хурделиця. У містера Освальда Т. Кемпбелла склалося враження, що дорогою до лікаря він приму-дрився вступити в усі без винятку калюжі на своєму шляху, по щиколотку повні брудної крижаної сльоти. Доки Освальд дістався потрібного місця, він згадав кожнісіньку непристойність зі свого чималого словника лайки, яким частково завдячував нетривалій службі в армії. Секретарка привіталася з ним і вручила кілька аркушів паперу.

— Містере Кемпбелл, ми отримали вашу медичну карту й документи від страхової компанії, але лікар Обечек воліє мати також деяку особисту інформацію про своїх пацієнтів, тож заповніть, будь ласка, для нас кілька форм.

«О господи, — подумав він, — і чому вічно доводиться щось заповнювати?» Але ввічливо кивнув, сів і взявся за документи.

Ім'я: *Освальд Т. Кемпбелл*

Адреса: *готель «Де Сото», Леннон-авеню, 1428, Чикаго, штат Іллінойс*

Стать: *чоловіча*

Вік: *52*

Волосся: *небагато... руде*

Очі: *сині*

Зріст: *172 см*

Вага: *73 кг*

Сімейний стан: *розлучений*

Діти: *дякувати богу, немає*

Найближчий живий родич: *колишня дружина, місіс Гелен Гвінн, адреса: Гоуп-стріт, 1457, Лейк-Форест, штат Іллінойс*

Перелічіть свої скарги: *«Чикаго Кабс» мають знайти нового другого бейсмена*

Питань залишалося ще чимало, але він просто проігнорував їх, підписався і повернув аркуші секретарці.

Згодом, коли Освальда вже оглянули, а він сидів і дрижав у холоднючій кімнаті, вбраний у саму лише тонку сіру бавовняну сорочку, яка закривала тільки перед, медсестра сказала йому вдягтися — лікар поговорить із ним у своєму кабінеті. Мало що він промерз до кісток і відчував дискомфорт після того, як його помацали й понатискали в багатьох незручних місцях, так ще й тепер, на додачу до всіх бід, коли він узявся надівати шкарпетки, виявилось, що ті досі крижані й наскрізь мокрі. Він спробував викрутити їх — і забризкав усю підлогу зафарбованою водою. Аж тут помітив, що фарба зі шкарпеток надала його ступням «приємного» темно-синього відтінку. «Чудесно!» — пробурмотів він сам до себе, викинув шкарпетки в сміттярку та, ляскаючи задниками, у холодних і мокрих шкіряних черевиках покрокував коридором.

Сидячи й чекаючи в кабінеті лікаря, він потерпав від нудьги й дискомфорту. Читива не було ніякого, а закурити він не міг, бо збрехав лікареві, що кинув. Освальд поворушив пальцями на ногах, намагаючись їх зігріти, й роззирнувся кімнатою. Куди не глянь, все сіре. Сірість за вікном і в самому кабінеті. Невже не можна було пофарбувати стіни в якийсь інший колір? Під час його найнещодавнішого перебування в лікарні для ветеранів туди приходила жінка з лекцією про те, як барви впливають на настрої. Який ідіот вибрав сіру? Освальд терпіти не міг ходити до лікарів, але страхова компанія вимагала щороку проходити обстеження, щоб якийсь дурко розказав йому те, що він і так знає. Той лікар, який щойно

приймав Освальда, хоча б видавався приємним і посміявся з кількох його жартів, а тепер от десь запропастився. Більшість медиків, до яких його відправляли, були або на порозі пенсії, або тільки починали кар'єру й потребували піддослідних кроликів для набування досвіду. Цей був старий. Сімдесятирічний або старший, прикинув Освальд. Може, саме тому він тягне kota за хвоста. Сірі стіни, сірий килим, сіра сорочка, сірий лікар.

Нарешті двері відчинилися й лікар увійшов, тримаючи результати його аналізів.

— То що, лікарю, зможу я цього року знову пробігти бостонський марафон? — запитав Освальд.

Цього разу лікар проігнорував Освальдову спробу пожартувати й сів за стіл, маючи досить серйозний вигляд.

— Містере Кемпбелл, — мовив він. — Мене зовсім не тішить те, що я мушу вам сказати. Зазвичай у таких випадках я хотів би, щоб із пацієнтом були присутні його родичі. У документах ви зазначили свою колишню дружину. Може, ви хотіли б подзвонити їй і запитати, чи зможе вона прийти?

Освальд різко перестав ворухити пальцями на ногах і прислухався.

— Ні, в цьому немає потреби. Щось негаразд?

— На жаль, так, — відказав лікар і розгорнув теку. — Я не раз і не двічі переглянув вашу карту та записи. Навіть покликав колегу з іншого відділення, пульмонолога, і запитав його думку, але, хай як це сумно, він погодився з моїм діагнозом. Містере Кемпбелл, я скажу вам як є. З таким станом здоров'я ще однієї чиказької зими вам не пережити. Ви мусите переселитися кудись, де клімат м'якіший, якомога швидше, бо якщо цього не зробите — буду відвертий, можливо, навіть не дотягнете до Різдва.

— Отакої, — промовив Освальд, немов зважуючи почуте. — Ви певні?

— Певен. Мені шкода вам про це казати, але відколи вас оглядали востаннє, емфізема дійшла до критичної стадії.

Ваші легені й так сильно постраждали від перенесеного в дитинстві туберкульозу. Плюс стільки років постійного куріння й хронічного бронхіту — ви за одну сильну застуду від пневмонії.

— Ви серйозно? — знову перепитав Освальд. — Звучить не дуже оптимістично.

Лікар закрив теку, нахилився вперед і, дивлячись йому просто в очі, сказав:

— Ні, не дуже. Правду кажучи, містере Кемпбелл, з огляду на те, як швидко погіршився стан вашого здоров'я, навіть якщо ви переїдете до кращого клімату, мій найоптимістичніший прогноз — рік... можливо, два.

— Та ви жартуєте, — відіззався Освальд.

Лікар похитав головою.

— Ні, на жаль, ні. На цьому етапі емфізема виснажує ваше серце та інші органи. Вона шкодить не лише легеням. Зрозумійте, я кажу вам це, містере Кемпбелл, не для того, щоб вас злякати. Я вас застерігаю, щоб ви мали час скласти відповідні плани. Владнати справи зі своїм майном.

Хоч і вражений новинами до глибини душі, Освальд мало не розсміявся, почувши слово «майно». Ніколи в житті він не мав більш як двісті п'ятдесят доларів на банківському рахунку.

— Повірте мені, я дуже хотів би повідомити кращий діагноз, — продовжив лікар. І він казав це щиро. Йому було дуже прикро озвучувати погані новини. Він тільки познайомився з містером Кемпбеллом, але той йому відразу сподобався. — Ви точно не хочете, щоб я комусь подзвонив від вашого імені?

— Ні, не треба.

— Як ці новини вплинуть на ваші плани на майбутнє, містере Кемпбелл?

Освальд підвів на нього очі.

— До біса кардинально, здається мені, а вам хіба ні?

Лікареві було його шкода.

— Ну так, звісно. Мені просто цікаво, що саме ви планували.

— Нічого особливого... але точно не це.

— Ні, певна річ.

— Я знав, що здоров'я в мене слабеньке, але не думав, що вже час вибирати труну.

— Ну, як я вже сказав, вам треба виїхати із Чикаго якомога швидше, кудись, де повітря набагато чистіше.

Освальд розгубився.

— Але ж мій дім тут, у Чикаго. Навіть не знаю, куди я міг би поїхати.

— Може, ви маєте друзів, які мешкають деінде — скажімо, у Флориді? Або в Аризоні?

— Ні, всі мої знайомі — у Чикаго.

— Ох... Насмілюся припустити, бюджет у вас обмежений.

— Саме так. Я живу тільки на пенсію за непрацевдатністю.

— Ой-йой. Напевно, жити у Флориді о цій порі року вам буде задорого.

Освальд, жодного разу там не бувши, відповів:

— Напевно.

Лікар зітхнув і відкинувся на спинку стільця, намагаючись зметикувати, чи не міг би якимось допомогти.

— Що ж такого... Чекайте, мій батько колись відправляв усіх своїх пацієнтів із хворими легенями в одне місце... якщо я правильно пам'ятаю, ціни там були досить резонні. — Він глянув на Освальда так, наче той мав би знати. — Як же воно називалося? Десь поблизу Флориди... — Лікар раптом щось пригадав і підвівся. — Знаєте що? У мене й досі є його старі теки в іншому кабінеті. Зачекайте, я піду подивлюся, може, знайду для вас потрібну інформацію.

Освальд втупився в сіру стіну. Поїхати із Чикаго? З таким же успіхом можна переселитися на іншу планету.

Коли Освальд пішов від лікаря, уже було темно і все ще неймовірно холодно. Він завернув за ріг Ріглі-білдинг, і вітер

із річки дмухнув йому просто в лице й зірвав з голови капелюха. Освальд обернувся й дивився, як капелюх котився перекидаючись вулицею, а тоді впав у канаву догори дригом і поплив, наче човен. Чорт його забирай, подумав він, аж тут крижаний вітер роздув жменьку волосся, яка все ще лишалася в нього на голові, тож Освальд вирішив бігцем наздогнати свій головний убір. Коли нарешті спіймав капелюха й надів його на голову, то усвідомив, що тепер взутий у мокрі черевики на босу ногу, вбраний у мокрий капелюх та ще й щойно пропустив свій автобус. Коли нарешті приїхав наступний, Освальд уже геть був задубнув від холоду й шоку, який спричинили нещодавно почуті новини. Сівши на сидіння, він краєм ока помітив рекламу магазину «Маршал Філд»: «Нехай це Різдво буде найкращим серед усіх! Цього року беріться за різдвяні покупки заздалегідь!» Освальд раптом усвідомив, що саме йому справді варто було б узятися заздалегідь, та й навіть так, можливо, вже занадто пізно. За словами лікаря, навіть якщо він доживе до цього Різдва, воно може виявитися його останнім.

Не те щоб Різдво хоч колись означало для нього щось особливе, та все одно думка про це була дивна. Він сидів і намагався осягнути, що світ і далі існуватиме без нього, а автобус ривками повз уздовж Стейт-стріт, що зараз, у годину пік, була повна машин і розлюченого гудіння нетерплячих водіїв. В автобус почало набиватися дедалі більше пасажирів, і вони теж не могли похизуватися добрим гумором. Одна жінка зиркнула на Освальда й сказала подрузі: «Були часи, коли джентльмени поступалися леді місцем». Він подумав про себе: «Леді, якби зміг підвестися, я б поступився», але все ще не відчував своїх ніг.

Хвилин за п'ять, коли Освальд уже міг ворухити пальцями рук, він занурив долоню в кишеню й витягнув брошуру, яку дав йому лікар. На обкладинці розмістили фотографію будівлі, схожої на великий готель, але розібрати було